

Scenariusz zajęć nr 5

Temat: Kasjer

Cele:

W trakcie zajęć uczeń zapozna się z następującymi pojęciami:

- Używanie dwóch „równoległych” serii liczbowych,
- Prawidłowe uwzględnienie warunków brzegowych,
- Wykonywanie operacji całkowitoliczbowych na wielu elementach serii.

Wstęp:

Uruchomienie środowiska programistycznego, zapoznanie się z edytorem kodu źródłowego i sposobem kompilacji programu (kontynuacja).

Dla nauczyciela:

W razie braku zainstalowanego środowiska można skorzystać z dowolnego środowiska dostępnego w sieci Internet, na przykład `cpp.sh`.

Przebieg zajęć:

Zapoznanie się z treścią zadania:

Treść zadania jest dołączona do scenariusza zajęć w formie pliku `cpp_05-kasjer.pdf`.

Dla nauczyciela:

Tematem zajęć jest zadanie *Kasjer* dostępne na serwisie `szkopul.edu.pl`, wzorowane na zadaniu *Cashier* (1059A) z serwisu `codeforces.com`. Zadanie można rozwiązać w dowolnym języku programowania, a jego stopień trudności należy ocenić jako właściwy dla uczestników podstawowego kursu programowania.

Wskazówki do rozwiązania zadania:

W zadaniu należy wyznaczyć długości kolejnych przerw pomiędzy klientami. Przerwa trwa od momentu zakończenia obsługi poprzedniego klienta (oznaczymy to przez t_p), aż do rozpoczęcia obsługiwanego następnego klienta, czyli t_i , $i = 1, 2, \dots, n$. Przechodząc do następnej przerwy nadajemy t_p wartość $t_i + l_i$.

Aby opis układu przerw był kompletny, musimy dodać jeszcze przerwę *przed* obsłużeniem pierwszego klienta (wystarczy na początku przyjąć $t_p = 0$) oraz przerwę *po* obsłużeniu ostatniego klienta. Układ przerw przedstawia się zatem następująco:

- $t_p := 0$;
- Przerwa 1: (t_p, t_1)
Długość = $t_1 - t_p$, $t_p := t_1 + l_1$;
- Przerwa 2: (t_p, t_2)
Długość = $t_2 - t_p$, $t_p := t_2 + l_2$;
- Przerwa 3: (t_p, t_3)
Długość = $t_3 - t_p$, $t_p := t_3 + l_3$;
...
- Przerwa n : (t_p, t_n)
Długość = $t_n - t_p$, $t_p := t_n + l_n$;
- Przerwa $n + 1$: (t_p, L)
Długość = $L - t_p$.

Używany przez nas symbol „:=” oznacza *przypisanie* (nadanie wartości).

Długości przerw podzielone przez czas jednego „dymka” (a dokładniej: *podłoga* z tego dzielenia) dają po zsumowaniu ilość wypalonych papierosów.

Kod programu w języku C++:

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main()
{
    int t_p = 0;
    int n, L, a, n_a = 0, t, l;
    cin >> n >> L >> a;
    while(n-->0)
    {
        cin >> t >> l;
        n_a += (t - t_p) / a;
        t_p = t + l;
    }
    cout << n_a + (L - t_p) / a << endl;
    return 0;
}
```

Zmienna n_a (`n_a`) oznacza ilość wypalonych papierosów.

Podsumowanie i uwagi końcowe:

Należy podkreślić, że nie można po prostu zsumować wszystkich przerw w pracy kasjera i „hurtem” podzielić przez czas na jeden papieros, ponieważ mamy do czynienia z operacjami całkowitoliczbowymi (dzielenie z podłogą). Część ułamkowa z każdej przerwy jest (oddzielnie) odrzucana.

Dane wejściowe (serie t_i oraz l_i) nie muszą być przechowywane w tablicach – można przetwarzać je na bieżąco w trakcie wczytywania (*online*). Dane te należałoby przechować, gdyby były wykorzystywane ponownie w kodzie programu.